

Forslag, som ærede Medlemmer og jeg have forelagt her i Tinget, og som er til første Behandling her i Dag. Men inden jeg gaar over til det, skal jeg ganske kort — maaske for kort — sige nogle faa Ord om Stillingen, som den er til det Forslag, vi nu behandle.

I Samlingen 1907—08 blev der forelagt et Forslag om samme Emne, men det kom ikke til første Behandling. Det blev atter forelagt i 1908—09, og da var det til første Behandling, hvor jeg kan sige, at det, naar jeg fraregner enkelte Mislyde, fik en ret velvillig Modtagelse her i Tinget. Det blev henvist til et Udvalg. Forslaget gik ud paa at ændre det nuværende Statstilskud til Kommunerne, saa at i alt Fald $\frac{1}{2}$ Mill. Kr. gik tilbage til Statskassen, medens Resten, 1 Mill. Kr. — vi have jo $1\frac{1}{2}$ Mill. Kr. —, blev uddelt til Kommunerne efter andre Regler, saa de, der havde under normale Byrder, undtoges fra dem, som faar Andel i Statstilskud. I Udvalget var der delte Meninger om, hvorvidt det var rigtigt at vedtage et Forslag i den Retning, eller det var rigtigere at kræve et nyt Statstilskud, hvad vi mente Statskassen nok kunde magte. Der var overvejende Flertal for at tage et nyt Statstilskud, og vi søgte da at faa et Samraad med Indenrigsministeren — det nuværende ærede Medlem fra Assens (Berntsen) — for at se, hvordan hans Stilling var til Sagen. Hans Stilling og Udvalgets Stilling kan jeg lettest oplyse ved at oplæse nogle faa Punkter, ja, i Grunden de Punkter, som findes i den Beretning, som Udvalget afgav angaaende denne Sag. Først skal jeg dog føje til, at ved det Samraadmøde, vi havde med Ministeren, vare alle Partier repræsenterede, men ikke alle Medlemmer vare til Stede. Den daværende Minister udtalte, at han erkendte, at her var en Opgave, som Lovgivningsmagten maatte tage op til Løsning, at det Statstilskud, der i Henhold til Loven af 15. Maj 1903 blev tilstaaet Kommunerne, helst maatte forblive urørt, men at han var villig til om fornødent at gaa med til at stille et Beløb af indtil $\frac{1}{2}$ Mill. Kr. til Raadighed som nyt Tilskud til Kommunerne, og han føjede til: det saa meget mere, som man i sin Tid har stillet Kommunerne et Statstilskud af $2\frac{1}{2}$ Mill. Kr. i Udsigt. Han føjede til, at han, hvad Beregningsgrundlaget for Statstilskuddet angik, kunde tiltræde et af et enkelt Medlem — det var for Resten mig — stillet Ændringsforslag, og endelig føjede han til, at da

denne Sag trængte til Klarhed, vilde han opfordre Udvalget til at indstille sit Arbejde, saa vilde han i Sommerens Løb indsamle et Materiale, som kunde klarlægge Forholdet i Kommunerne. Det er mig bekendt, at den daværende Indenrigsminister ogsaa har ladet dette Materiale indhente, og jeg giver ham en varm Tak derfor. Jeg haaber saa, at den nuværende Indenrigsminister vil benytte det Materiale, der er kommet ind, og tilstille Udvalget det, saa vi kunne gøre os bekendt med det.

Se, det Forslag, der nu foreligger til Behandling, er jo i Overensstemmelse med de Tanker, der ere udtalte i Beretningen, men selvfølgelig er Loven af 30. September 1909 om forhøjet stigende Skala i Statsindkomstkatten og stigende Skala i Formueskatten anført i Loven. Det ere vi nødte til, for vi komme jo ikke til at opkræve efter de gamle Regler oftere. Jeg tror, alle ville indrømme, at Kommunernes Byrder ere store ogsaa til humane Formaal, og alle ville indrømme, at Lovgivningsmagten har haft sin Andel i Stigningen af disse Udgifter. For mig staaer det saadan, at Lovgivningsmagten har Ret til at vedtage Love, men den har virkelig ogsaa samtidig en uafviselig Pligt til at undersøge, om de Love, den vedtager, ikke paalægge Kommunerne saadanne Byrder, at det næsten er umuligt at bære dem. Det har jeg fundet, at vi halvvejs have gjort — nej, ikke halvvejs, men helt ud, og derfor finder jeg ogsaa, at skulle vi komme Kommunerne til Hjælp, er det netop dem, der ere overanstrengte, vi maa komme til Hjælp. Naar vi ville have en Maalestok eller et Spejl for, om Kommunerne ere overanstrengte eller ikke, finder jeg ikke andet Spejl eller anden Maalestok end Indkomst- og Formueskatten til Staten. Denne Maalestok kan maaske have sine Mangler, men det er det eneste Spejl, vi have, og det er brugeligt, og vi bør bruge det.

I de Taler, jeg har holdt her i Rigsdagen om denne Sag, har jeg søgt at paavise den ulige Beskatning, Kommunerne ere Genstand for til Løsning af de humane Opgaver, der dels af Lovgivningsmagten, dels gennem deres egen Administration ere paalagte dem, og jeg har taget Yderpunkterne for at vise, hvor voldsom stor Forskel der er. Jeg har i Rigsdagen fremført, at to Familier med samme Indtægt, men bosatte i forskellige Kommuner, kunne blive saa ulige beskattede, at den ene kan komme af med 3—4 Kr. til de humane Formaal i Kommunen, medens den